

Fake news w żywieniu

Jak rozpoznać fałszywe informacje o diecie i jedzeniu

6 czerwonych flag – kiedy nie ufać „poradzie żywieniowej”

Cudowne rezultaty

„Schudnij 10 kg w tydzień”, „oczyszcza organizm z toksyn” – zdrowie nie działa jak magia.

Eliminacja całych grup

Dieta zakazująca wszystkich węglowodanów, nabiału czy glutenu bez diagnozy medycznej.

Sprzedaż suplementu

„Porada” kończy się rekomendacją konkretnego produktu do kupienia. To reklama, nie edukacja.

Brak źródeł

Brak odwołania do badań naukowych, instytucji (WHO, PZH) lub konkretnych danych.

Autopromowany „ekspert”

Influencer fitness ≠ dietetyk. Sprawdź kwalifikacje autora (studia, certyfikaty).

Język strachu

„Cukier to trucizna!”, „Gluten niszczy mózg!” – emocje zamiast danych to manipulacja.

Popularne mity vs fakty naukowe

MIT

„Detoks sokowy oczyszcza organizm z toksyn”

FAKT

Wątroba i nerki oczyszczają organizm non-stop. Soki nie mają tej funkcji.

MIT

„Jedzenie po 18:00 powoduje tycie”

FAKT

Liczy się suma kalorii w ciągu dnia, nie godzina posiłku (EFSA 2022).

MIT

„Białko roślinne jest niepełnowartościowe”

FAKT

Łączenie strączków ze zbożami w ciągu dnia zapewnia wszystkie aminokwasy.

Gdzie szukać wiarygodnych informacji?

- ✓ NIZP-PZH (pzh.gov.pl) – normy żywienia
- ✓ WHO (who.int) – globalne wytyczne
- ✓ PubMed – recenzowane badania naukowe
- ✓ NCEŻ (ncez.pzh.gov.pl) – edukacja żywieniowa
- ✓ EFSA (efsa.europa.eu) – bezpieczeństwo żywności
- ✓ Dyplomowani dietetycy (z tytułem mgr/lic.)

Jak zweryfikować informację w 3 krokach?

1. Źródło

Kto to napisał? Czy ma kwalifikacje? Czy podaje bibliografię?

2. Dowody

Czy są badania naukowe? Na jakiej próbie? Czy wyniki powtórzone?

3. Motywacja

Czy autor coś sprzedaje? Czy to reklama ukryta jako porada?